Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2026)0202

Evropske politične stranke in fundacije – poročilo za leto 2026 o uporabi Uredbe (EU, Euratom) 2025/2445 in o financiranih dejavnostih

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. junija 2026 Evropske politične stranke in fundacije – poročilo za leto 2026 o uporabi Uredbe (EU, Euratom) 2025/2445 in o financiranih dejavnostih (2026/2013(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju členov 2 in 10(4) Pogodbe o Evropski uniji in člena 12(2) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,

– ob upoštevanju členov 224 in 325 Pogodbe o delovanju Evropske unije,

– ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2025/2445 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. novembra 2025 o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij[1] (v nadaljnjem besedilu: uredba),

– ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije[2] (finančna uredba),

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. novembra 2021 o uporabi Uredbe (EU, Euratom) št. 1141/2014 o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij[3],

– ob upoštevanju posvetovanj z Organom za evropske politične stranke in evropske politične fundacije (v nadaljnjem besedilu: organ) ter njegovih letnih poročil o dejavnostih,

---

1 UL L, 2025/2445, 8.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2445/oj.
2 UL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
3 UL C 205, 20.5.2022, str. 37.

– ob upoštevanju izmenjave mnenj z evropskimi političnimi fundacijami in institucionalnimi deležniki, ki jo je 18. marca 2026 organiziral Odbor za ustavne zadeve,

– ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,

– ob upoštevanju poročila Odbora za ustavne zadeve (A10-0145/2026),

A. ker so močne politične stranke in fundacije na ravni EU bistvene za razvoj resnično evropskega političnega prostora;

B. ker bi morale imeti evropske politične stranke in evropske politične fundacije bolj osrednjo vlogo v postopku evropskih volitev ter prispevati k oblikovanju politične zavesti EU in izražanju volje njenih državljanov; ker je politična raznolikost bistvena za javno razpravo in izražanje odločitev državljanov;

C. ker bi morale evropske politične stranke in fundacije sodelovati z nacionalnimi strankami, ki so njihove članice, in partnerji, da bi jih podprle pri približevanju EU in njenih politik državljanom in okrepile demokratično legitimnost;

D. ker sta bili leta 2025 pri organu registrirani še dve fundaciji, kar pomeni, da je bilo 31. decembra 2025 iz proračuna EU financiranih 12 evropskih političnih strank in 12 povezanih evropskih političnih fundacij;

E. ker je prenovljena uredba začela veljati 28. decembra 2025 in je bilo z njo uvedenih več pomembnih novosti, vključno z jasnejšimi pravili o skupnih evropskih političnih dejavnostih, okrepljenimi obveznostmi glede preglednosti in poročanja, okrepljenimi zahtevami glede skrbnega pregleda za donacije in izrecnim priznavanjem lastno ustvarjenih sredstev kot kategorije prihodkov;

F. ker uredba velja šele kratek čas; ker so zato podatki o izvajanju uredbe in izkušnje z njim zaenkrat omejeni; ker celovita ocena izvajanja uredbe in njenega učinka zahteva dovolj časa in dokazov; ker so se kljub temu takoj po začetku veljavnosti uredbe pojavili nepredvideni politični izzivi, zlasti v zvezi s financiranjem političnih fundacij, ki zahtevajo nujno ukrepanje;

G. ker naj bi Parlament v skladu s prenovljeno uredbo do 29. junija 2026 objavil poročilo o uporabi uredbe in o financiranih dejavnostih; ker bo imela Komisija po objavi poročila Parlamenta na voljo eno leto, da predstavi poročilo o uporabi uredbe, ki mu bo po potrebi priložen predlog za njeno spremembo;

H. ker bi morala Komisija v poročilu nameniti posebno pozornost posledicam te uredbe za položaj majhnih evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij ter za pravila, ki urejajo financiranje evropskih političnih fundacij;

I. ker so evropske politične fundacije sestavni del demokratične strukture EU, saj podpirajo politično razpravo, razvoj politik, raziskave, usposabljanje in državljansko udeležbo na ravni EU in na nacionalni ravni;

J. ker je poslanstvo evropskih političnih fundacij med drugim povečati politično ozaveščenost in prispevati k razpravi o političnih vprašanjih EU in procesu evropskega povezovanja ter zagotavljati storitve, ki niso namenjene izključno članom ali volivcem določene stranke, temveč so pod enakimi pogoji na voljo vsem;

K. ker se uredba izvaja v razmerah globoke geopolitične nestabilnosti, ko se srečujemo z večjo strateško konkurenco, hibridnimi grožnjami, dezinformacijami, tehnološkimi motnjami, podnebnimi spremembami in dolgoročnimi socialno-ekonomskimi spremembami;

L. ker mora zato EU okrepiti svoje zmogljivosti za strateško predvidevanje, vnaprejšnje upravljanje in dolgoročno načrtovanje politik, da bi se učinkovito pripravila na izzive v obdobju do leta 2040 in po njem;

M. ker so evropske politične fundacije v edinstvenem položaju, da prispevajo k tem prizadevanjem z dolgoročnimi raziskavami, primerjalnimi analizami, nadnacionalnim dialogom, političnim izobraževanjem in krepitvijo zmogljivosti;

N. ker sedanja raven in struktura financiranja EU, ki sta na voljo evropskim političnim fundacijam, nista več sorazmerni z obsegom, strateškim pomenom in vse večjo kompleksnostjo njihovih nalog;

O. ker so politične fundacije poročale o nesorazmernem regulativnem bremenu in pozvale k poenostavitvi regulativnih zahtev, zlasti v zvezi z obveznostmi poročanja in preglednosti, ter k možnosti ponovne uvedbe popravnih ukrepov, potrebnih za pravilno delovanje postopka financiranja;

Splošna ocena prenovljene uredbe

1. pozdravlja sprejetje prenovljene uredbe kot pomembnega koraka k posodobitvi pravnega okvira za evropske politične stranke in fundacije ter krepitvi demokratične integritete na ravni EU;

2. ugotavlja, da uredba izboljšuje pravno jasnost na več področjih, zlasti v zvezi s skupnimi evropskimi političnimi dejavnostmi, zahtevami glede preglednosti in zaščitnimi ukrepi proti tujemu vmešavanju;

3. vendar poudarja, da so dosedanje izkušnje in podatki o izvajanju prenovljene uredbe še vedno omejeni ter da bo bolj poglobljeno in horizontalno oceno mogoče izvesti šele pozneje; poudarja, da so se takoj po začetku veljavnosti uredbe pojavili nepredvideni politični

izzivi, zlasti v zvezi s financiranjem političnih fundacij, v zvezi s katerimi je vendarle treba nujno ukrepati;

4. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da fundacije poročajo o nesorazmernem regulativnem bremenu, in se zavezuje, da bo pri naslednji sistematični oceni nadalje preiskal to vprašanje in ukrepal v zvezi z njim; v zvezi s tem poudarja pomen učinkovitih in sorazmernih popravnih ukrepov kot orodja za zagotavljanje skladnosti z uredbo in se zavezuje, da bo pregledal uporabo teh ukrepov v nedavni praksi;

5. je seznanjen s pravno negotovostjo in operativnimi omejitvami, s katerimi se še vedno spopadajo evropske politične fundacije, zlasti glede razvrstitve upravičenih stroškov, in meni, da je treba ta vprašanja pravočasno pojasniti;

Vloga evropskih političnih fundacij

6. ponovno poudarja, da imajo evropske politične fundacije v skladu s Pogodbama posebno institucionalno vlogo, saj spodbujajo evropsko politično ozaveščenost, podpirajo z dokazi podprto oblikovanje politik ter krepijo demokratično kulturo in državljansko udeležbo po vsej EU;

7. opozarja, da je geopolitično in tehnološko okolje od objave predloga Komisije za prenovitev Uredbe (EU, Euratom) št. 1141/2014[4] leta 2021 postalo vse bolj nestabilno ter ga zaznamujejo povečane varnostne napetosti, tuje vmešavanje v demokratične procese in pospešena socialno-ekonomska preobrazba; poudarja, da ti dogodki povečujejo pomen dolgoročnega načrtovanja politik, demokratičnega izobraževanja in čezmejnega dialoga, k čemur evropske politične fundacije še posebej prispevajo;

8. ugotavlja, da evropske politične fundacije glede na svoje vse večje odgovornosti potrebujejo potrebna finančna orodja ter ustrezna in stabilna sredstva, da bi lahko na podlagi izboljšav, uvedenih z uredbo, v celoti prevzele svojo institucionalno vlogo;

Predlogi za izboljšavo

9. poudarja, da je treba evropskim političnim fundacijam zagotoviti trden pravni okvir in finančno varnost; se zavezuje, da bo sodeloval s fundacijami, da bi se zagotovila ta varnost, kolikor je to mogoče v obstoječem okviru, zlasti z revizijo načina, na katerega organizacije članice fundacijam zagotavljajo finančno podporo; poudarja, da uredba ne prepoveduje prožnega in na sodelovanju temelječega modela članarine, prek katerega organizacije članice prispevajo

---

[4] Predlog Komisije z dne 25. novembra 2021 za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij (prenovitev) (COM(2021)0734).

glede na stopnjo vključenosti v skupne dejavnosti; poudarja, da bi morale skupne dejavnosti ostati proračunsko nevtralne in fundacijam ne bi smele ustvarjati prihodka, večjega od dejansko nastalih stroškov;

10. spodbuja evropske politične fundacije, naj izkoristijo vse finančne možnosti v obstoječem okviru; opozarja, da je financiranje evropskih političnih fundacij iz lastnih sredstev evropskih političnih strank v skladu s členom 2(10) veljavne uredbe dovoljeno; poziva evropske politične stranke in fundacije, naj sklenejo dogovore o sodelovanju, prek katerih bodo stranke fundacijam izplačale nadomestilo za njihov prispevek k skupnemu delu, pri čemer naj upoštevajo svoje različne vloge v skladu s Pogodbama;

11. poleg tega poudarja, da uredba nacionalnim fundacijam, ki niso politične, ne prepoveduje članstva v evropskih političnih fundacijah in plačevanja članarin zanje;

12. meni, da bi bilo mogoče člen 25 obstoječe uredbe zapisati jasneje, da bi izrecno potrdili, da se lahko organizacijam članicam zaračunajo pristojbine za sodelovanje pri dejavnostih, ki jih organizira evropska politična fundacija;

13. ugotavlja, da stroga uporaba opredelitve članarin, finančni in upravni pritisk, da se nepovratna sredstva iz proračuna EU dopolnijo z lastno ustvarjenimi sredstvi, pravila, ki se uporabljajo za skupne evropske politične dejavnosti s fundacijami članicami, in skupna raven financiranja EU omejujejo finančno avtonomijo in vzdržnost evropskih političnih fundacij, zlasti glede na njihove vse večje odgovornosti, ter poudarja, da je trajnosten okvir financiranja bistven, da se ohrani njihova neodvisnost in prepreči neprimeren zasebni vpliv;

14. poudarja, da lahko evropske politične fundacije v okviru diverzifikacije virov lastnih sredstev prejemajo donacije fizičnih ali pravnih oseb v vrednosti do 18 000 EUR na leto in na donatorja; meni, da bi bilo mogoče zgornjo mejo teh donacij povečati, da bi evropskim političnim fundacijam omogočili večjo prožnost;

15. spodbuja organ, naj v sodelovanju s Komisijo nadaljuje in nadalje razvija dialog s pristojnimi nacionalnimi organi, da bi povečal ozaveščenost o učinku nacionalnih okvirov financiranja na delovanje evropskih političnih fundacij in opredelil praktične rešitve, s katerimi bi se preprečilo nenamerne omejitve za njihovo finančno vzdržnost;

16. predlaga vzpostavitev enotnega spletnega sistema poročanja in razkritja za financiranje, donacije in prispevke EU evropskim političnim fundacijam, da bi zagotovili ustrezno preglednost za državljane, izboljšali spremljanje skladnosti ter zmanjšali upravno breme in breme izpolnjevanja obveznosti za subjekte, ki poročajo;

17. priznava prizadevanja evropskih političnih fundacij, da diverzificirajo in stabilizirajo svoje vire financiranja v obstoječem regulativnem okviru, ter spodbuja nadaljnjo uravnoteženo in pregledno uporabo razpoložljivih mehanizmov lastnih sredstev;

Sklepne ugotovitve

18. poziva Komisijo, naj na podlagi ugotovitev iz tega poročila in izkušenj, pridobljenih od začetka veljavnosti prenovljene uredbe, izvede ciljno usmerjen pregled določb o financiranju, ki se uporabljajo za evropske politične fundacije na podlagi te uredbe;

19. poziva Komisijo, naj preuči, ali kateri od nacionalnih regulativnih ali političnih okvirov prepoveduje ali ovira plačevanje prispevkov s strani nacionalnih subjektov, vključno s političnimi fundacijami, evropskim političnim fundacijam, in sprejme potrebne ukrepe;

20. poziva Komisijo, naj predstavi prenovljen zakonodajni predlog za revizijo pravil o financiranju evropskih političnih fundacij, vključno s spremembo člena 22(4) uredbe, da bi se zgornja meja finančnih prispevkov ali nepovratnih sredstev iz splošnega proračuna EU povečala na 100 % upravičenih stroškov, ki jih ima evropska politična fundacija; poleg tega poziva Komisijo, naj v ta predlog vključi spremembo člena 25, da bi povečala zgornjo mejo donacij za evropske politične fundacije ter tako poskrbela za večjo prožnost in diverzifikacijo virov financiranja;

21. se zavezuje, da bo v prihodnjem večletnem finančnem okviru za obdobje 2028–2034 povečal skupno raven financiranja političnih fundacij iz sredstev EU, da bi se upoštevali odsotnost proračunske indeksacije v zadnjih letih ter naraščajoča inflacija in naraščajoči operativni stroški, da bi se zagotovila ustrezna, stabilna in predvidljiva finančna sredstva, fundacijam omogočilo sodelovanje v dejavnostih dolgoročnega strateškega predvidevanja in krepitve zmogljivosti, ohranili visoki standardi preglednosti, odgovornosti in neodvisnosti ter zagotovila sorazmernost med obveznostmi glede skladnosti in razpoložljivimi sredstvi;

22. ugotavlja, da je zagotavljanje ustreznega financiranja evropskim političnim fundacijam strateška naložba v demokratično odpornost in dolgoročno zmogljivost upravljanja EU;

°

° °

23. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.